

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1179
2, 4, 14, 17, 18 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI PAPILDYMO 15¹
STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar trečiosios užsienio valstybės teritorijos išvežti kultūros objektai – kultūros objektai, išvežti pažeidžiant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės arba trečiosios užsienio valstybės nacionalinių vertybių apsaugą reglamentuojančius teisės aktus, ~~2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 116/2009 dėl kultūros vertybių eksporto (kodifikuota redakcija) (OL 2009 L 39, p. 1)~~ arba pasibaigus kultūros objektų teisėto laikino išvežimo laikotarpiui, negrąžinti į Lietuvos Respubliką, Europos Sąjungos valstybę narę arba trečiąją užsienio valstybę arba negrąžinti pažeidus kitą tokį laikiną išvežimą reglamentuojančią sąlygą.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos **Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme ir Reglamente (ES) 2019/880** ir kituose teisės aktuose.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) tvirtina Restauravimo tarybos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūros vertybių **apsaugos išvežimo** tarybos nuostatus ir jos sudėtį, Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisijos nuostatus ir jos sudėtį;

2. Papildyti 4 straipsnio 3 dalį nauju 18 punktu:

„18) **kultūros ministro nustatyta tvarka išduoda importo licencijas iš trečiųjų užsienio valstybių į Europos Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms kultūros vertybėms, Reglamento (ES) 2019/880 nurodytais atvejais;**“.

3. Buvusį 4 straipsnio 3 dalies 18 punktą laikyti atitinkamai 19 punktu.

4. Pakeisti 4 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatytos Restauravimo taryba, Kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisija, Kilnojamųjų kultūros vertybių **apsaugos išvežimo** taryba ir Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisija atlieka joms jų nuostatuose priskirtas funkcijas kultūros vertybių apsaugos srityje, o jų narių darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybė, atsižvelgdama į 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos ~~Reglamento~~ (EB) Nr. 116/2009 ~~dėl kultūros vertybių eksporto (kodifikuota redakcija) (OL 2009 L 39, p. 1)~~ I priede nustatytas kultūros objektų kategorijas, patvirtina Kilnojamųjų kultūros vertybių ir antikvarinių daiktų išvežimo iš Lietuvos Respublikos taisykles ir Kilnojamųjų kultūros vertybių ir antikvarinių daiktų, kuriuos išvežant iš Lietuvos Respublikos būtina turėti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos išduotą leidimą, sąrašus.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kilnojamosios kultūros vertybės ir antikvariniai daiktai, įrašyti į Vyriausybės patvirtintus sąrašus, gali būti išvežami tik turint leidimą. Leidimą išduoda Kultūros paveldo departamentas. Šioms kilnojamosioms kultūros vertybėms, išskyrus vertybes, įtrauktas į muziejų ir bibliotekų kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos dokumentus, ir antikvariniams daiktams įkainoti, antikvarinių daiktų kultūrinei vertei nustatyti ir išvados dėl leidimų juos išvežti išdavimo pateikti sudaroma Kilnojamųjų kultūros vertybių **apsaugos išvežimo** taryba. Sprendimas dėl leidimo išvežti turi būti priimtas per 15 darbo dienų nuo rašytinio prašymo pateikimo dienos. Vyriausybės nustatyta tvarka terminas sprendimui dėl leidimo išvežti priimti gali būti pratęstas iki 30 darbo dienų.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Leidimas negražinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos antikvarinį daiktą neišduodamas, jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių **apsaugos išvežimo** taryba nustato, kad norimas išvežti antikvarinis daiktas atitinka šiuos reikšmingumo Lietuvos kultūros paveldui nustatymo kriterijus:

- 1) retas arba yra tikimybė, kad gali tapti retas;
- 2) ypač reprezentacinis nacionalinio kultūros paveldo požiūriu;
- 3) glaudžiai susijęs su vertinga kultūrine aplinka;
- 4) susijęs su įžymiais žmonėmis arba šalies istoriniais įvykiais.“

4. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu leidimas negražinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos antikvarinį daiktą neišduodamas, kultūrinę vertę turintis antikvarinis daiktas savininko sutikimu gali būti siūlomas įrašyti į Kultūros vertybių registrą arba Vyriausybės nustatyta tvarka per 2 metus valstybės išperkamas. Jeigu Kilnojamųjų kultūros vertybių **apsaugos išvežimo** taryba nustato, kad norimas išvežti antikvarinis daiktas nėra reikšmingas Lietuvos kultūros paveldui, savininko prašymu išduodamas leidimas šį antikvarinį daiktą išvežti negražinamai.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Kultūros vertybių importas iš trečiųjų užsienio valstybių į Lietuvos Respubliką

1. Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) priedo B dalyje išvardytos kultūros vertybės iš trečiųjų užsienio valstybių į Lietuvos Respubliką gali būti įvežamos tik turint importo licenciją, išskyrus Reglamente [\(ES\) 2019/880](#) nurodytus atvejus.

2. Importo licenciją išduoda Departamentas. Prekių turėtojas, siekdamas iš trečiųjų šalių importuoti Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) priedo B dalyje išvardytas kultūros vertybes, turi pateikti Departamentui prašymą išduoti importo licenciją per Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) 8 straipsnyje nurodytą elektroninę sistemą. Departamentas patikrina, ar prašymas yra išsamus ir atitinka Reglamente [\(ES\) 2019/880](#) nurodytus reikalavimus, o nustatęs prašymo trūkumus, per 21 kalendorinę dieną nuo prašymo gavimo dienos paprašo prašymą pateikusio prekių turėtojo pateikti trūkstamą ar papildomą informaciją arba dokumentus. Departamentas, gavęs išsamų prašymą, sprendimą dėl importo licencijos išdavimo ar prašymo atmetimo turi priimti per 90 kalendorinių dienų nuo išsamaus prašymo gavimo dienos.

3. Departamentas per 10 kalendorinių dienų nuo išsamaus prašymo pateikimo dienos kreipiasi į Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos tarybą, prašydamas pateikti išvadą dėl

importo licencijos išdavimo. Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos taryba pateikia Departamentui išvadą dėl importo licencijos per 60 kalendorinių dienų. Departamentas per 15 kalendorinių dienų nuo išvados gavimo dienos priima galutinį sprendimą dėl importo licencijos išdavimo ar prašymo atmetimo ir ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas apie priimtą sprendimą informuoja prašymą pateikusių prekių turėtoją per Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) 8 straipsnyje nurodytą elektroninę sistemą.

4. Pagal Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) 4 straipsnį išduota importo licencija nelaikoma atitinkamų kultūros vertybių teisėtos kilmės arba nuosavybės teisių įrodymu.

5. Prašymas dėl importo licencijos išdavimo atmetamas, jeigu remiantis Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos tarybos išvada ar bet kuria kita informacija nustatomas bent vienas Reglamento [\(ES\) 2019/880](#) 4 straipsnio 7 dalyje nurodytas prašymo dėl importo licencijos atmetimo pagrindas.

6. Tuo atveju, kai prekių turėtojo prašymas atmetamas, administracinis sprendimas, nurodant jo motyvus, apskundimo tvarką ir kitą pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą privalomą informaciją, per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą turi būti perduodamas prašymą pateikusiam prekių turėtojui.“

5 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„Neteisėtai iš trečiųjų užsienio valstybių išvežti kultūros objektai, esantys Lietuvos Respublikoje, trečiosioms užsienio valstybėms grąžinami vadovaujantis dvišalių sutarčių, **Europos Sąjungos sudarytų sutarčių ar** ~~ir~~ tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, kuri kreipėsi dėl kultūros objektų grąžinimo, nuostatomis. Neteisėtai iš Lietuvos Respublikos į trečiąsias užsienio valstybes išvežti kultūros objektai grąžinami vadovaujantis dvišalių sutarčių, **Europos Sąjungos sudarytų sutarčių ar** ~~ir~~ tarptautinių sutarčių, kurių šalys yra Lietuvos Respublika ir trečioji užsienio valstybė, nuostatomis.“

6 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kultūros ministerija, siekdama bendradarbiauti ir konsultuotis su Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotomis valdžios institucijomis, naudojasi 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) Nr. 1024/2012](#) dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas [2008/49/EB](#) (VRI reglamentas) ~~(OL 2012 L 316, p. 1)~~, nustatytu specialiai kultūros vertybėms pritaikytu Vidaus rinkos informacinės sistemos (toliau – IMI) moduliui.“

2. Pakeisti 18 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kultūros ministerija ~~kas 5 metus~~ šio įstatymo priede ~~o 1 punkte nurodytoje direktyvoje~~ **nurodytų įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų** nustatyta tvarka ir terminais teikia Europos Komisijai ataskaitas dėl šio įstatymo įgyvendinimo.“

7 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„1. 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas [\(EB\) Nr. 116/2009](#) dėl kultūros vertybių eksporto.

42. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/60/ES](#) dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 1024/2012](#) ~~(OL 2014 L 159, p. 1)~~.

3. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2019/880](#) dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo.“

8 straipsnis. Įstatymo taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo nuostatos dėl importo licencijų iš trečiųjų užsienio valstybių į Europos Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms kultūros vertybėms išdavimo pagal 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) 2019/880](#) dėl kultūros vertybių įvežimo ir importo taikomos nuo tos dienos, kai Europos Komisija pagal šio Reglamento 16 straipsnį paskelbia apie elektroninės sistemos veiklos pradžią.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kultūros ministras ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo, bet ne vėliau kaip iki šio įstatymo nuostatų taikymo pradžios priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas